

Udskriftsdato: mandag den 27. juli 2026

CIR1H nr 9261 af 11/03/2022 (Gældende)

Cirkulære om Dansk Dekommisionering

Ministerium: Ministeriet for Samfundssikkerhed og
Beredskab

Journalnummer: Uddannelses- og Forskningsmin.,
Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, j.nr. 21/13947

Cirkulære om Dansk Dekommissionering¹

§ 1. Dansk Dekommissionering er en statslig virksomhed under Uddannelses- og Forskningsministeriet, jf. aktstykke 58, tiltrådt den 22. november 2000 af Finansudvalget.

Stk. 2. Dansk Dekommissionering varetager afviklingen (dekommissioneringen) af de nukleare anlæg på det daværende Forskningscenter Risø samt modtagelse, behandling og midlertidig lagring af alt radioaktivt affald fra brug af radioaktive materialer i Danmark i henhold til beskrivelsen af affaldskategorier i folketingsbeslutning B 48 af 13. marts 2003 om afviklingen af de nukleare anlæg på Forskningscenter Risø.

Stk. 3. Dansk Dekommissionering bidrager til en langsigtet løsning for radioaktivt affald, herunder forberedelsen af et slutdepot til ibrugtagning senest i år 2073, jf. folketingsbeslutning B 90 af 15. maj 2018 om en langsigtet løsning for Danmarks radioaktive affald.

Stk. 4. Dansk Dekommissionering bidrager med faglig ekspertise og teknisk bistand ved etablering af nationale bestemmelser for håndtering af NORM² affald som led i det nationale program for ansvarlig og sikker håndtering af radioaktivt affald.

§ 2. Dansk Dekommissionering deltager i det danske nationale program for ansvarlig og sikker håndtering af radioaktivt affald og modtager efter konkret vurdering

- 1) radioaktivt affald fra brug af radioaktive materialer i Danmark i henhold til de strålebeskyttelsesretlige regler,
- 2) radioaktivt materiale af dansk oprindelse på baggrund af indgået returaftale, herunder lukkede radioaktive kilder i dansk produceret udstyr, som ikke længere anvendes, i overensstemmelse med Danmarks forpligtelser i medfør af IAEA's Joint Convention on the Safety of Spent Fuel Management and on the Safety of Radioactive Waste Management af 5. september 1997³ og Rådets direktiv 2013/59/Euratom af 5. december 2013, og
- 3) radioaktivt materiale uden for myndighedskontrol, herunder radioaktivt materiale bjerget i akut opståede situationer.

Stk. 2. Hvis det skønnes nødvendigt eller hensigtsmæssigt for Dansk Dekommissionerings øvrige virke eller som led i det nationale program for ansvarlig og sikker håndtering af radioaktivt affald, kan Dansk Dekommissionering efter konsultation med Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, jf. § 8, stk. 4, beslutte at modtage radioaktivt affald eller materiale, som ikke er omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1-3.

§ 3. Dansk Dekommissionering deltager i drøftelser med Uddannelses- og Forskningsstyrelsen og Sundhedsstyrelsen om principper for frembringelse, minimering, håndtering, genanvendelse m.v. af radioaktivt affald med afsæt i de strålebeskyttelsesretlige regler, ALARA-princippet⁴ og internationalt anerkendte procedurer. Drøftelserne vedrører blandt andet parternes forventninger til nye affaldsstrømme og volumenmæssigt væsentlige ændringer i eksisterende affaldsstrømme samt håndtering heraf.

§ 4. Dansk Dekommissionering etablerer og opretholder organisatoriske og praktiske systemer for modtagelse af radioaktivt affald i overensstemmelse med de strålebeskyttelsesretlige regler og det nationale program for ansvarlig og sikker håndtering af radioaktivt affald.

Stk. 2. Dansk Dekommissionering varetager blandt andet følgende opgaver:

- 1) Håndhæver krav til forudgående behandling, emballering, karakterisering m.v. af radioaktivt affald i form af affaldsacceptkriterier, herunder krav til en eventuel senere frigivelse af radioaktivt affald.
- 2) Udarbejder systemer og tiltag for at understøtte efterlevelse af affaldsacceptkriterier, herunder systemer til deklaration af radioaktivt affald og ordninger for kontrol af indleveret radioaktivt affald, samt mulighed for at levere beholdere til radioaktivt affald og transportløsninger i Danmark.
- 3) Yder efter konkret vurdering rådgivning og tilbyder tjenesteydelser om brug af radioaktive materialer i Danmark og efterlevelse af affaldsacceptkriterier samt om afvikling (dekommissionering) af anlæg

og håndtering af radioaktivt affald, herunder om radiologisk karakterisering, metoder til behandling af radioaktivt affald, frigivelse af radioaktivt affald, optimering af affaldsmængder samt tilrettelæggelse og praktisk gennemførelse af afviklingsopgaver.

§ 5. Dansk Dekommissionering tilrettelægger, udfører og dokumenterer håndtering af radioaktivt affald i Dansk Dekommissionerings varetægt under hensyntagen til følgende forhold:

- 1) Den samlede beholdning af radioaktivt affald i Dansk Dekommissionerings varetægt, samt forventninger til udviklingen heraf, blandt andet baseret på relevante oplysninger fra Sundhedsstyrelsen.
- 2) En målsætning om samlet at reducere mængden af radioaktivt affald til deponering ved udnyttelse af muligheder for frigivelse, henfald, anvendelse, genanvendelse, eksport m.v., under hensyntagen til økonomiske og samfundsmæssige hensyn.
- 3) Internationalt anvendte håndteringsmetoder.
- 4) Eksisterende eller planlagte affaldsstrømme samt eksisterende såvel som fremtidige tekniske løsninger, der skal udvikles frem til deponering.
- 5) Den indbyrdes forbindelse mellem de forskellige trin i frembringelsen og håndteringen af radioaktivt affald.
- 6) Planer for opretholdelse af sikkerheden efter lukning af et slutdepot, jf. § 1, stk. 3.

§ 6. Dansk Dekommissionering opretholder og videreudvikler i nødvendigt omfang kompetencer, systemer og faciliteter i tilknytning til afviklingen (dekommissioneringen) af de nukleare anlæg på det daværende Forskningscenter Risø og modtager radioaktivt affald fra brug af radioaktive materialer samt bidrager til en langsigtet løsning for håndtering og deponering af radioaktivt affald.

Stk. 2. Dansk Dekommissionering tilpasser løbende kompetencer, systemer og faciliteter, jf. stk. 1, i forhold til de opgaver, der er fastsat i medfør af folketingsbeslutning B 90 af 15. maj 2018 om en langsigtet løsning for Danmarks radioaktive affald og det danske nationale program for en ansvarlig og sikker håndtering af radioaktivt affald, herunder

- 1) forskning og udvikling, herunder kortlægning af behov for tekniske løsninger samt etablering og gennemførelse af planer for udvikling heraf,
- 2) frigivelse af arealer og materiale fra myndighedskontrol, og
- 3) udformning af systemer til opretholdelse af institutionel kontrol efter lukning af et slutdepot.

§ 7. Dansk Dekommissionering rapporterer efter nærmere aftale til Sundhedsstyrelsen om Dansk Dekommissionerings beholdning og tilgang af radioaktivt affald.

Stk. 2. Dansk Dekommissionering rapporterer efter nærmere aftale til Sundhedsstyrelsen om erfaringerne med opretholdelse af systemer for ansvarlig og sikker håndtering af radioaktivt affald, herunder særligt arbejdet i medfør af §§ 4 og 5.

§ 8. Dansk Dekommissionering varetager sine opgaver med reference til Uddannelses- og Forskningsstyrelsen.

Stk. 2. Dansk Dekommissionering planlægger og udfører sine opgaver på grundlag af en mål- og resultatplan, der er aftalt med Uddannelses- og Forskningsstyrelsen.

Stk. 3. Dansk Dekommissionering ledes af en direktør, som er ansvarlig for den daglige drift.

Stk. 4. I sager af principiel karakter eller med væsentlig økonomisk betydning skal direktøren for Dansk Dekommissionering drøfte forholdene med direktøren for Uddannelses- og Forskningsstyrelsen forud for beslutning.

§ 9. Cirkulæret træder i kraft den 15. marts 2022.

Stk. 2. Cirkulære nr. 9100 af 8. februar 2022 om Dansk Dekommissionering ophæves.

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, den 11. marts 2022

HANS MÜLLER PEDERSEN

/ Kristoffer Brix Bertelsen

¹ Cirkulæret indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv 2011/70/Euratom af 19. juli 2011 om fastsættelse af en fællesskabsramme for ansvarlig og sikker håndtering af brugt nukleart brændsel og radioaktivt affald, EU-tidende 2011, nr. L 199, side 48.

- ² Naturally Occurring Radioactive Material (NORM) er materiale med et indhold af naturligt forekommende radioaktive stoffer, der overstiger de undtagelsesniveauer, som Sundhedsstyrelsen har fastsat. I henhold til folketingsbeslutning B 90 af 15. maj 2018 om en langsigtet løsning for Danmarks radioaktive affald oplagres NORM affald på nuværende tidspunkt af affaldets ejere under tilsyn af Sundhedsstyrelsen, indtil deponering kan finde sted.
- ³ Jf. bekendtgørelse nr. 41 af 10. december 2004 om Danmarks godkendelse af international fælles konvention af 5. september 1997 om sikker håndtering af brugt brændsel og radioaktivt affald.
- ⁴ As Low As Reasonably Achievable (ALARA). Begrebet henviser til, at brug af strålekilder og stråleudsættelse alene må finde sted, hvis stråleudsættelsen holdes så lav som med rimelighed opnåeligt.